

KAMP CHARTER

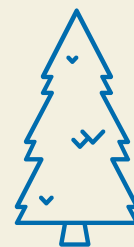
Engagementsverklaring voor
een optimaal kampklimaat
tussen jeugdgroepen,
gemeenten en uitbaters

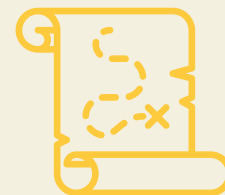
INHOUDS- TAFEL

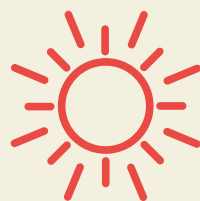
1
INLEIDING

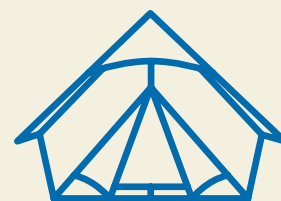
2
DRIE
BETROKKEN
ACTOREN

3
CHARTER

4
CONCLUSIE

5
BIJLAGE:
CHECKLIST /
INVUL-
FORMULIER

INHOUDSTAFEL

CHECKLIST

KAMPCHARTER

1 INLEIDING

Het zomerkamp is het hoogtepunt van het jaar voor naar schatting zo'n half miljoen kinderen en jongeren in Vlaanderen en Brussel. Ze trekken erop uit met een jeugdvereniging en beleven avonturen die uren gespreksstof opleveren, zelfs jaren later nog. Meer zelfs, het zomerkamp maakt een onmisbaar deel uit van het pedagogisch project van jeugdwerkorganisaties. Een project dat veelal door jonge vrijwilligers wordt begeleid en gedragen.

Onder de koepel van de acht Vlaamse jeugdbewegingen worden jaarlijks zo'n 1600 kampen georganiseerd. Die kampen vinden plaats in jeugdverblijven en op kampeerterreinen. Koepelorganisaties bieden allerlei ondersteuning voor de organisatie en pedagogische omkadering van het kamp. De uitbaters zijn een belangrijk aanspreekpunt als de groep vragen heeft. Kampeerterreinen en jeugdverblijven vind je in bijna alle Vlaamse gemeenten en ook Wallonië is als kampbestemming erg populair. In de populairste gastgemeenten gaat het om tientallen bezøkende groepen per zomer. Goede afspraken en een kwalitatief onthaalbeleid zijn dan ook belangrijk, zowel voor de plaatselijke bevolking als voor de verblijvende jeugdgroepen.

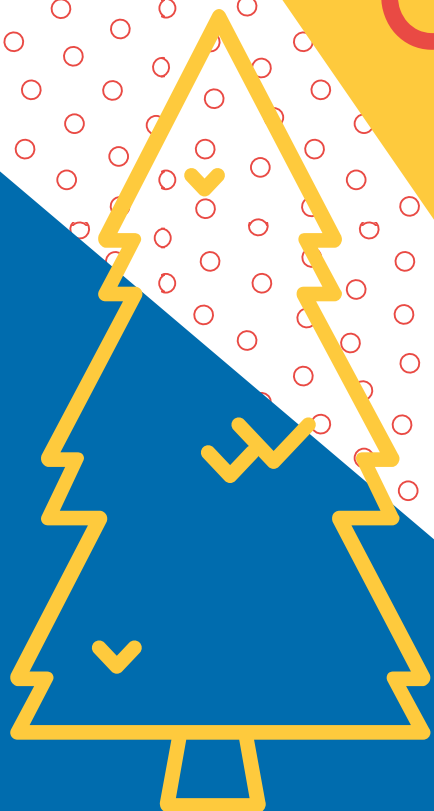
Met dit charter willen we het goed samenleven tussen groepen die op kamp zijn, de uitbater en de gastgemeente bevorderen. Een goed onthaalbeleid door de gastgemeente is daar een belangrijk onderdeel van, maar ook uitbater en jeugdgroepen gaan een aantal engagements aan.

Behalve zomerkampen kent het jeugdwerk nog andere vormen van meerdaagse verblijven (o.a. weekends). Dit charter is ook van toepassing op deze andere vormen van meerdaagse verblijven.

2 DRIEKEN BETROF

2.1 JEUGDORGANISATIES OP KAMP

2.1.1 VOORSTELLING

Vlaanderen erkent en subsidieert meer dan honderd jeugdwerkorganisaties om een rijk en gedifferentieerd aanbod aan niet-commerciële, sociaal-culturele activiteiten voor de jeugd te stimuleren.

“Onder jeugdwerk verstaan we sociaal-cultureel werk op basis van niet-commerciële doelen voor of door de jeugd van drie tot en met dertig jaar, in de vrije tijd, onder educatieve begeleiding en ter bevordering van de algemene en integrale ontwikkeling van de jeugd die daaraan deelneemt op vrijwillige basis.”

Heel wat van de jeugdwerkorganisaties organiseren kampen tijdens de zomer. Denk daarbij aan de jeugdbewegingen, vakantieorganisaties, cultuureducatieve organisaties en jeugdwelzijnswerkingen.

Hoewel de werking en de structuur van de verschillende (soorten) jeugdwerkorganisaties verschilt, organiseren al deze jeugdorganisaties op verschillende niveaus één of meerdere kampen voor kinderen en jongeren met één gemeenschappelijk doel: kinderen en jongeren een onvergetelijke tijd in de vakantie laten beleven. De kampen worden begeleid door hoofdzakelijk vrijwilligers die een gevarieerd en verantwoord pedagogisch programma voorzien, aangepast aan de doelgroep.

Elke jeugdwerkorganisatie heeft een eigen (vrijwilligers)structuur waarin de werking wordt georganiseerd. De kampen worden zowel door lokale als provinciale en nationale structuren georganiseerd, maar het gaat steeds over een

groep kinderen en jongeren. In het vervolg van dit charter spreken we verder over groepen en bedoelen daarmee de groep kinderen en jongeren die op kamp zijn.

2.1.2 EEN TASTBAAR JURIDISCH KADER

Sinds 1 januari 2013 is het decreet van 20 januari 2012 houdende een vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid van kracht. Dit decreet legt de voorwaarden voor de erkenning en de subsidiëring van de jeugdorganisaties vast. Elke jeugdwerkorganisatie functioneert in het kader van dit decreet.

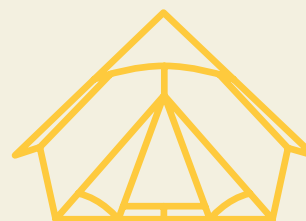
Verder is de Vlaamse wetgeving en regelgeving (vb. verkeerscode, bos-decreet e.a.) het juridisch kader waarin organisaties en de lokale structuren hun werking uitbouwen.

2.1.3 ONDERSTEUNING

De groepen die kampen organiseren worden ondersteund door de Vlaamse jeugdwerkorganisatie waaronder ze vallen of waarbij ze aangesloten zijn. De manier van ondersteunen verschilt van organisatie tot organisatie, maar bevat steeds ondersteuning bij de voorbereiding en organisatie van het kamp, een gepaste verzekering, communicatie over relevante wetgeving en regelgeving en een pedagogische bril voor het uitwerken van een gevarieerd spelaanbod.

De jeugdwerkorganisaties stimuleren hun groepen om bij problemen eerst in gesprek te gaan met de andere betrokken partijen: uitbaters, de gemeente ... Contactgegevens en specifieke informatie over de ondersteuning per jeugdwerkorganisatie zijn te vinden op de eigen websites.

Grotere organisaties hebben tijdens de zomermaanden een permanentiedienst waarop 24u op 24u één van de pedagogische medewerkers te bereiken is die de groepen in gevallen van crisis zal bijstaan met raad en daad. Ook uitbaters en gemeenten mogen hiervan gebruik maken om gegronde klachten te melden.

2.2 DE KAMPPLAATS

2.2.1 DE UITBATERS

Vlaanderen telt meer dan 600 jeugdverblijven en ruim 100 kampeerterreinen. Ongeveer 2/3 wordt uitgebaat door een vzw, het andere deel uitbaters bestaat vooral uit feitelijke verenigingen en particulieren.

Het aanbod is divers: van eenvoudige gebouwen zonder bedden tot volledig uitgeruste centra met volpensionmogelijkheid. In de zomer wordt de binnenruimte aangevuld met tentengronden, soms horend bij een gebouw, soms apart te huur als kampeerterrein. In volle zomerperiode zorgt het jeugdtoerisme op die manier voor een capaciteit van bijna 43 000 slaapplekken in gebouwen, aangevuld met nog eens 40 000 slaapplekken in tenten. Op jaarbasis worden meer dan 3 miljoen overnachtingen door jeugdgroepen gerealiseerd, d.i. ruim 10% van het aantal toeristische overnachtingen in Vlaanderen.

2.2.2 JURIDISCH KADER KAMPPLAATSEN

Op kamp gaan is haast cultureel erfgoed geworden in onze contreien. De wetgeving rond kampplaatsen is, gelukkig maar, ook vrij soepel. Hieronder geven we de krachtlijnen weer van de belangrijkste regelgeving hieromtrent.

Het Vlaamse logiesdecreet (in voege sinds 1 april 2017) geldt in principe voor alle Vlaamse toeristische logies, maar bevat tegelijk enkele uitzonderingen m.b.t. jeugdlogies. Zo is dit decreet niet van toepassing voor:

- erkende jeugdlogies. De normen en voorschriften waaraan de jeugdverblijven moeten voldoen worden geregeld via het decreet Toerisme voor Allen (zie verder). Hostels vallen sinds april 2017 wel onder het Vlaamse logiesdecreet.
- tentenkampen door jeugdgroepen. Hierdoor kunnen terreinen vrij eenvoudig gebruikt worden en dat gedurende maximaal 75 dagen per jaar. De eigenaar moet wel melden aan de burgemeester dat hij zijn weide verhuurt als kampeerterrein.
- het overnachten in jeugdlokalen. Jeugdgroepen kunnen zo 60 dagen per jaar hun lokaal ter beschikking stellen aan andere jeugdgroepen, zonder dat ze hiervoor een erkenning via Toerisme Vlaanderen nodig hebben. De eigenaar moet wel melden aan de burgemeester dat het lokaal verhuurd wordt.
- paalkamperen of bivakzones. Dat zijn plaatsen waar er in de natuur zonder toestemming overnacht kan worden door kleine groepen, maximaal 2 nachten. Dit wordt geregeld in het natuur- en bosdecreet.

Het decreet van 18 juli 2003 betreffende de verblijven en verenigingen die een werking uitoefenen in het kader van Toerisme voor Allen regelt o.m. de erkenning van jeugdverblijven en subsidies voor infrastructuur. Dit wordt ook wel het 'Toerisme voor Allen' decreet genoemd.

- Het decreet regelt de erkenningen voor jeugdverblijven. Zo worden jeugdverblijven opgedeeld in drie types: type A is een basic jeugdverblijf, type B beschikt over bedden en douches en type C beschikt over nog meer comfort.
- Het decreet Toerisme voor Allen maakt ook infrastructuursubsidies aan jeugdverblijven mogelijk. Uitbaters die werken uitvoeren aan hun jeugdverblijf kunnen op die manier tot 40% van hun kosten terugkrijgen van de Vlaamse overheid. De middelen hiervoor zijn niet oneindig en daarom worden ze verdeeld volgens de prioriteiten die door de Vlaamse minister van toerisme worden bepaald.

Het decreet van 6 juli 2012 houdende subsidiëring van hostels, jeugdverblijfscentra, ondersteuningsstructuren en de vzw ADJ biedt jeugdverblijven de mogelijkheid tot werkings- en personeelssubsidies. Er zijn wel extra subsidievoorwaarden, zoals uitbating door een vzw, een minimumcapaciteit van 40 personen en voorboekingsrecht voor jeugdwerk.

- Werkingssubsidies worden berekend op basis van het aantal jeugd(werk)overnachtingen.
- Personeelssubsidies worden toegekend na beoordeling van een beleidsnota.

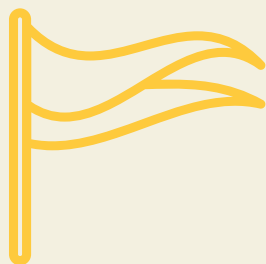

2.2.3 ONDERSTEUNING

Uitbaters van een jeugdverblijf of kampeerterrein kunnen bij CJT (Centrum voor Jeugdtoerisme) terecht voor verschillende vormen van ondersteuning:

- Begeleiding op maat: CJT beantwoordt alle vragen over het uitbaten van een jeugdverblijf of kampeerterrein
- Vorming: CJT biedt op geregelde tijdstippen vorming aan voor uitbaters.
- Informatieverstrekking: dit gebeurt via het magazine HuisWerk, publicaties op maat van uitbaters en de website www.cjt.be/ondersteuning.
- Promotie en administratieve ondersteuning: CJT beheert de website www.jeugd-verblijven.be, uitbaters kunnen via een persoonlijke login hun pagina beheren.
- Jeugdverblijven/kampeerterreinen waar groepen zelf koken kunnen bij CJT Boekingscentrale terecht voor promotie en de administratieve en financiële afhandeling van het klantendossier.
- Daarnaast vertegenwoordigt CJT de jeugdverblijfssector in diverse vergaderingen en worden klachten opgevolgd.

VJH (Vlaamse Jeugherbergen) is erkend als ondersteuningsstructuur voor de hostels.

2.3 DE GEMEENTE

2.3.1 ROL VAN DE GEMEENTEN

De Vlaamse gemeenten spelen een belangrijke rol bij de realisatie van al die kampen. Aan de ene kant ondersteunen zij de eigen jeugdwerkverenigingen die op kamp willen gaan. De gemeente erkent de jeugdwerkorganisaties lokaal en tekent een breed jeugdbeleid uit waarin de waarde van het jeugdwerk recht wordt gedaan. Concreet vertaalt dit jeugdwerkbeleid zich in allerlei ondersteuningsmaatregelen. Jeugdwerkinitiatieven worden gesubsidieerd voor hun jaarwerking, genieten vaak vormingssubsidies, maken gebruik van een lokale uitleendienst ... In heel wat gemeenten ondersteunt het lokaal bestuur ook de organisatie van het zomerkamp. Het vervoer van materiaal en/of deelnemers wordt gefaciliteerd, de gemeente voorziet in financiële ondersteuning voor de werking van het zomerkamp of voorziet een tussenkomst in de deelnameprijs van deelnemers voor wie dit een probleem zou vormen.

Het lokaal bestuur is ook in heel wat gevallen gastgemeente en ontvangt jeugdgroepen op haar grondgebied. Als gastgemeente zorgt ze voor informatie en een aanspreekpunt voor groepen die op kamp komen. Sommige gemeenten stellen infrastructuur of materiaal aan gunstvoorwaarden ter beschikking van bezoekende groepen.

De gemeente draagt ook verantwoordelijkheid voor de bezoekende jeugdwerggroepen, zolang ze op het gemeentelijk grondgebied verblijven. Je kan op de gemeente rekenen bijv. wanneer een kamp door wateroverlast moet ontruimd worden, een bacteriële of virale infectie een groot deel van de deelnemers en de leidingsploeg met diarree in de tenten houdt of de plaatselijke beek door een inbreuk op de milieuwetgeving stroomopwaarts de gezondheid van je leden kan schaden.

Het lokale bestuur is ook een belangrijke partner voor de uitbaters van kampgebouwen of kampterreinen. In dit charter focussen wij vooral op de rol van de gemeente als gastgemeente voor jeugdwerkgroepen die op kamp komen.

Onderaan het charter bieden we een handige checklist aan die gebruikt kan worden als leidraad voor een informatiemap.

2.3.2 JURIDISCH KADER

De gemeenten in Vlaanderen zijn binnen hun eigen gemeentegrenzen bevoegd voor een brede waaier aan thema's die het belang van hun inwoners en al wie tijdelijk op het grondgebied verblijft moeten dienen. Voor die thema's kunnen ze eigen besluiten en reglementen opstellen, in zoverre andere beleidsniveaus deze zaken al niet eerder hebben geregeld. Daarnaast voeren gemeenten ook taken uit die worden opgelegd door de Vlaamse en federale overheid.

De belangrijkste bevoegdheden wanneer het gaat om een vlotte organisatie van jeugdkampen hebben te maken met het voorzien in toezicht op de reinheid, de gezondheid, de veiligheid en de rust op het openbaar domein.

In het politiereglement duiken in een aantal gemeenten regels op die de organisatie van kampen soms, ongewild, bemoeilijken.

Het meest in het oog springt de wet op de gemeentelijke administratieve sancties (GAS-wet). Niet elke gemeente formuleerde gemeentelijke administratieve sancties en wanneer ze werden opgesteld lag zeker niet in eerste instantie de focus op het aanpakken van de eventuele overlast veroorzaakt door jeugdkampen. In een aantal gemeentelijke reglementen komen wel zaken aan bod die van toepassing kunnen zijn op de organisatie van een zomerkamp. Denk daarbij onder meer aan overlast bij elektronisch versterkte muziek.

De handhaving van het GAS-reglement wordt toevertrouwd aan sanctionerende ambtenaren en verschilt van gemeente tot gemeente. Het is alvast aan te

bevelen dat de gemeente over de inhoud en de handhaving van het GAS-reglement vooraf duidelijk communiceert.

Bovenstaand kader biedt heel wat opportuniteiten om met lokale beleidsverantwoordelijken in dialoog te gaan. Zij spelen immers een zeer bepalende rol in de opmaak van lokale regelgeving en in de handhaving van de eigen en de bovenlokale regelgeving.

2.3.3 ONDERSTEUNING

De Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) is de ledenorganisatie van de lokale besturen. Ze organiseert zich rond drie opdrachten:

- Ondersteuning & dienstverlening (informatie, advies, vorming en andere dienstverlening) aan de leden
- Belangenbehartiging
- De VVSG als beweging van de eerstelijnsveroverheid en netwerkorganisatie

De Vereniging Vlaamse Jeugddiensten (VVJ) informeert en ondersteunt als ledenorganisatie Vlaamse steden en gemeenten bij het voorbereiden en uitvoeren van het lokale jeugdbeleid. VVJ levert een uitgebreid pakket diensten aan jeugddambtenaren, lokale en provinciale besturen en jeugdraden met o.m. vorming, uitwisseling, begeleiding, advies en publicaties.

3.1 INFORMATIE GEVEN, INFORMATIE KRIJGEN

Het is belangrijk om weten dat jeugdkampen vanuit het jeugdwerk veelal georganiseerd worden door jonge vrijwilligers met veel ondernemingszin. Toch struikelen ze vaak over moeilijk vakjargon en een pak administratie. Een goede ondersteuning van de jeugdgroepen is dus meer dan wenselijk.

3.1.1 WAT IS NUTTIG OM TE DELEN?

Het organiseren van een kamp is geen eenvoudige klus. Vaak worden de organisatoren overspoeld door een veelheid aan informatie waardoor ze door het bos de bomen niet meer zien. Om dit te begrenzen, maar toch volledigheid te garanderen, is er achteraan dit charter een checklist toegevoegd. Deze checklist bevat alle informatie die nuttig is voor alle partijen.

Om informatie te delen is één duidelijke contactpersoon vanuit alle partijen een grote meerwaarde. Dat komt de tijdelijke samenwerking ten goede. Deze samenwerking wordt bij voorkeur al ruim voor het werkelijke kamp opgezet. Het moet er voor zorgen dat iedereen begrepen en geïnformeerd wordt over elkaars doel, noden en verwachtingen.

3.1.2 WAT IS ONGEPAST OM TE VRAGEN?

Zaken die als niet relevant bevonden worden voor alle betrokken actoren, zijn:

- De identiteit van alle deelnemers mag enkel opgevraagd worden indien er kan getoond worden met welk doel ze worden opgevraagd en voor zover dit in overeenstemming is met de wetgeving. Andere persoonlijke gegevens zoals adressen, telefoonnummers maar ook allergieën, fysieke of mentale beperkingen hoeven niet bezorgd te worden aan derden.
- Pedagogisch programma of kampvoorbereiding. Lokale groepen stoppen veel tijd in het grondig voorbereiden van hun kamp en krijgen hierbij ondersteuning van hun koepel.
- Bewijzen van goed gedrag en zeden, pedagogische attesten en burgerlijke aansprakelijkheidsattesten hoeven niet opgevraagd te worden.

3.2 HET VERLOOP VAN EEN KAMP

Elke jeugdwerkorganisatie en de daarbij horende groepen die kampen organiseren hebben een eigen doelgroep en identiteit. Iedere gemeente organiseert naar eigen inzicht haar onthaal van kamperende groepen. Elke uitbater heeft eigen gewoontes en gebruiken om een kampplaats te organiseren. Deze verscheidenheid heeft tot gevolg dat het verloop van een kamp verschilt van kamp tot kamp en dat er een zeer grote diversiteit bestaat tussen de aanpak van de betrokken actoren.

Hoe meer specifieke afspraken en reglementen, hoe groter de kans dat deze niet geraken tot bij de verschillende partijen, met frustraties over het niet naleven van de afspraken tot gevolg. Met dit kampcharter pleiten we voor het maximaal terugdringen van regels. De bestaande wetgeving en goede communicatie tussen de groepen, de gastgemeente en de uitbaters over de invulling van deze wetgeving zijn in bijna alle gevallen voldoende om een veilig en kwalitatief kamp te organiseren. Het is daarom efficiënter om in dialoog te gaan met alle betrokkenen om resterende knelpunten te verhelpen, eerder dan te kiezen voor bijkomende ad hoc regelgeving. In wat volgt wordt per thema waarrond frustraties bestaan bij gemeenten, uitbaters en/of groepen, beschreven op welke manier de drie partijen willen omgaan met het thema.

3.2.1 VERPLAATSINGEN EN TOCHTEN

Verplaatsingen en tochten, gedurende de dag en de nacht, zijn onlosmakelijk verbonden met het educatieve programma van het kamp. De verplaatsingen en tochten worden georganiseerd door de begeleiding van het kamp met veel aandacht

voor de openbare orde en verkeersveiligheid. De begeleiding voldoet aan zijn organisatie- en toezichtsplicht.

Het is de taak van de begeleiding om de groep in te schatten en goed voor te bereiden, er op toe te zien dat de veiligheid en wegcodes gerespecteerd worden en na te gaan of de deelnemers zich respectvol gedragen tegenover bewoners, omwonenden en de omgeving.

Iedereen herinnert zich de gezellige en avontuurlijke momenten op kamp tijdens zijn of haar eigen jeugd. Waar dit kan, moeten we er met zijn allen zorg voor dragen dat deze beleving overeind blijft, ook al is het verkeer veel drukker geworden, is de toegankelijkheid van bos en natuur meer afgebakend en durven sommige bewoners al eens wat minder tolerant uit de hoek komen als het om kinderen en jongeren gaat. Goede wederzijdse afspraken zorgen voor een kader waarbinnen ook deze activiteiten een plaats krijgen. Duidelijke communicatie vanuit de jeugdwerkorganisatie, de uitbater en de gemeente naar de omwonenden kan veel frustraties vermijden. Verwachtingen in dit verband worden best vooraf duidelijk geformuleerd.

Ruiltonchten worden afgeraden omwille van de druk op buurtbewoners in een drukke periode. De uitbater kan – als kenner van de omgeving – aangeven of een ruiltoncht eventueel toch kan.

Voor drinkwater en andere basisbehoeften tijdens meerdaagse trektochten moeten groepen beroep kunnen doen op de mogelijkheden in de omgeving. Aanbellen bij buurtbewoners kan, steeds met respect en dankbaarheid.

Nachtochten, droppings, dauwtochten of fakkeltochten zijn eigen aan het kamp en willen we dan ook zoveel als mogelijk behouden.

3.2.2 LAWAAI EN NACHTRUST

Spelende kinderen maken geluid, maar dit zien we niet als geluidsoverlast. Het kan dan ook niet gesanctioneerd worden, sowieso niet als het buiten de nachturen gebeurt. Begeleiders dienen zich bewust te zijn van de omgeving waar ze op kamp zijn.

Zodra je lawaai maakt, kan je de nachtrust van iemand verstoren en ben je strafbaar, althans dat stelt het artikel 561 van het Strafwetboek. Wil dat zeggen dat groepen geen lawaai mogen maken of geen nachtspele meer mogen doen? Nee, wel dienen ze een goed contact te onderhouden met de bureu en met de uitbater en dat indien nodig op basis van concrete afspraken.

Als groepen een activiteit plannen die met veel lawaai gepaard gaat, vragen ze best aan de gemeente toestemming voor die activiteiten, zeker als ze tussen 22u en 7u plaatsvinden. In de checklist hieronder geven we daarvoor alvast handvaten die zowel voor de groep, uitbater als gemeente handig zijn.

Uit onderzoek blijkt dat versterkte muziek dé grootste ergernis is voor omwonenden. De kampdans op regelmatige tijdstippen afspelen moet kunnen, maar de stereo-installatie heel de dag laten draaien is nergens voor nodig.

3.2.3 AFVAL

Groepen worden verwacht om te sorteren. Omdat de regels en kostprijs verschillen van gemeente tot gemeente, is een duidelijke communicatie door gemeente en uitbater hierin cruciaal.

De uitbater licht de jeugdgroep in over de wijze van sorteren en inzamelen van afval, eventueel op basis van informatie vanuit de gemeente als deze instaat voor (een deel van) de ophaling. Groepen worden gestimuleerd om afval te sorteren, een duidelijke communicatie is daarvoor noodzakelijk.

Belangrijk is dat de frequentie van ophalen tijdens de kampperiode voldoende hoog is. Op heel wat kampplaatsen is het niet evident om afval van soms honderden mensen gedurende één of twee weken te stockeren.

Idealiter krijgen groepen toegang tot het lokale recyclagepark. Zo zijn ze niet afhankelijk van de identiteitskaart van de eigenaar of buurtbewoners om hun afval juist te sorteren en weg te brengen. Informatie over het recyclagepark en het kunnen gebruiken van dit park is een grote troef, zeker als het vlot bereikbaar is en voldoende openingsdagen heeft.

3.2.4 HUDO'S

Meestal is er sanitair aanwezig op de kamplocaties. Zelfgemaakte toiletten, de zogenaamde HUDO's worden soms op kampeerweides gebouwd. De HUDO kent volgende regels: minstens 50 meter ver van het water en verboden in waterwinningsgebieden. De kampen vallen a priori onder de voor iedereen geldende gemeentelijke regels. De groepen bouwen hun HUDO zo ecologisch mogelijk. De uitbater is de aangewezen persoon om de meest geschikte plek aan te duiden.

3.2.5 (KAMP)VUUR

De meest voorkomende vuren zijn een groot kampvuur als wijze van afsluiting van hun kamp, kleinere kampvuren op andere avonden en kookvuren. Zeker de traditie van het grote kampvuur wordt als zeer waardevol beschouwd in het kampprogramma.

Groepen worden door de jeugdwerkkoepeles gesensibiliseerd over het ecologisch aspect van een kampvuur maken, om onnodige vuren te voorkomen.

Belangrijk is bij het aanmaken van een vuur dat veiligheid voorop staat. Groepen krijgen handige handvaten mee om consequent te kunnen reageren indien er zich risico's voordoen.

Het maken van kampvuur wordt vandaag in verschillende wetten, decreten en lokale reglementeringen geregeld. Dat maakt het niet altijd duidelijk voor groepen die een kampvuur willen maken. Hieronder geven we de korte samenvatting.

In Vlaanderen stelt het bosdecreet dat er vrij, zonder een toelating aan te vragen, vuur mag gemaakt worden tot op 25 meter van bos of natuurgebied (voor heidegebied blijft wel de afstand van 100 meter behouden). Hiervoor moet er wel toestemming zijn van de eigenaar van de grond. Als men in of vlakbij een bos (binnen een straal van 25 meter) een vuur wil maken, dan moet dit aangevraagd worden bij het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB). Indien er een kampvuurkring is die is opgenomen in een bosbeheerplan, dan is er geen toelating nodig. Tijdens

periode van droogte kan er een algemeen verbod zijn op het maken van vuur. Het ANB kondigt zo'n verbod af.

De afstand om vrij vuur te mogen maken t.o.v. huizen, hagen, boomgaarden e.d. wordt geregeld in het Veldwetboek. Hier is nog steeds 100 meter de regel en ook hier moet een groep toestemming hebben van de eigenaar om vuur te mogen maken. Het allerbelangrijkste is dat er goede afspraken worden gemaakt met de uitbater. Hij kan vertellen of er vuur mag worden gemaakt en/of hout gesprokkeld en weet normaal gezien ook of er een gemeentelijk reglement van toepassing is.

3.2.6 GROENE SPEELRUIMTE

Vrij spelen kan in Vlaamse bossen en natuurreservaten alleen in de 'speelzones'. Die zijn in principe 24 uur per dag toegankelijk, tenzij er een toegankelijkheidsregeling is die dat anders bepaalt. Elders moet je op de paadjes blijven. Een groep kan online uitzoeken of er bij hun verblijfplaats een speelzone ligt. Is er geen speelzone in de buurt, dan vraagt de groep best een toelating aan voor een nabijgelegen bos. Ook voor bepaalde risicovolle activiteiten in het bos (bijv. hoogteparcours) is een machtiging nodig.

Tijdens de periode van 1 juli t.e.m. 31 augustus worden er zogeheten zomer-speelzones opengesteld voor kinderen en jongeren. Deze bossen zijn over het algemeen eigendom van het Agentschap Natuur en Bos en vaak zijn ze gelegen in de buurt van jeugdverblijven. In tegenstelling tot gewone speelzones, zijn zomer-speelzones toegankelijk van 8u 's morgens tot 22u 's avonds.

Jeugdgroepen worden door hun koepel geïnformeerd over de regelgeving rond speelzones. De uitbater weet vaak waar in het bos gespeeld kan worden. De gemeente kan een rol spelen in het openstellen van speelgroen.

3.2.7 ALCOHOL EN DRUGS

Groepen worden gesensibiliseerd en worden geacht bewust om te gaan met alcoholgebruik. De wetgeving is dan ook duidelijk, -16 jaar geen alcohol, -18 jaar geen sterke drank. De jeugdwerkorganisaties hebben richtlijnen en verwachten van groepen dat ze die naleven. Het opstellen van een alcoholbeleid wordt sterk aangemoedigd. Het gebruiken van drugs is illegaal, heeft geen plaats in het jeugdwerk en wordt in geen geval getolereerd.

3.2.8 WATERWEGEN

In Vlaanderen mag men een vlot te water laten op de 'onbevaarbare waterlopen'. Dat zijn waterlopen waar geen bootverkeer is. Wie toch een tocht wil organiseren op een waterloop waar wel bootverkeer op zit, kan dit aanvragen bij de Vlaamse administratie Waterwegen en Zeekanaal. Ook voor kajaks gelden dezelfde regels. Jongeren die met een vaartuig het water betreden, dragen steeds een zwemvest.

Voor de meeste Belgische kanalen geldt een zwemverbod, evenals in havens. Open waters waar het toegestaan is om te zwemmen, worden aangeduid met een blauwe vlag.

3.2.9 KAMPVERKEER

Op kamp gaan brengt vaak een kleine volksverhuizing met zich mee. Groepen houden hier rekening mee om in de buurt geen onnodige verkeersoverlast te veroorzaken. Waar mogelijk, sensibiliseren we groepen om voor duurzame verplaatsingen te kiezen (te voet, fietsen, openbaar vervoer).

De gemeente en uitbater houden er rekening mee dat een kamp extra verkeer met zich meebrengt en er extra ruimte nodig is om op een buurtvriendelijke manier fietsen, auto's en vrachtwagens te parkeren. Naburige winkels of bedrijven kunnen hierin ook een rol spelen.

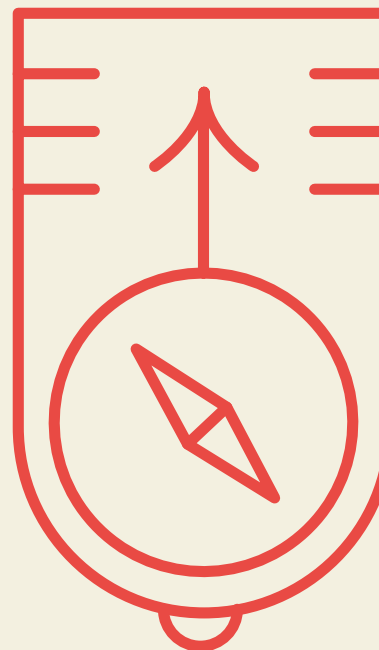
3.2.10 TOERISTENTAKS

De Belgische Grondwet kent de gemeente een autonoom recht op het heffen van eigen belastingen toe. Behalve wanneer de wet dit uitdrukkelijk verbiedt, kan de gemeente beslissen om op ongeveer alles een belasting te heffen. Heel wat gemeentebesturen belasten het verblijf op het grondgebied voor niet-inwoners. Dergelijk tijdelijk verblijf is immers maar mogelijk dankzij goed functionerende gemeentelijke infrastructuur en dienstverlening. En dat is nu eenmaal niet gratis.

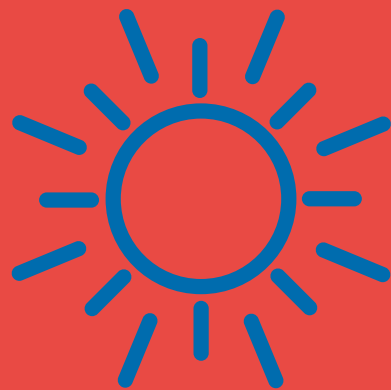
Een verblijfstaks heffen gebeurt meestal door de eigenaar van de accommodatie te belasten, die op zijn beurt de belasting doorrekent aan de tijdelijke bewoner. Dergelijke belasting invoeren vereist onder meer de goedkeuring van een belastingreglement door de gemeenteraad. Om geldig te zijn, moet zo'n reglement voor iedereen gelden die in dezelfde situatie verkeert. Bij de invoering van deze verblijfstaksen waren niet alle gemeentebesturen altijd even oplettend. Zelden was het de bedoeling om kampen van jeugdwerkgroepen of jeugdverblijven te belasten. Ongewild leidt de formulering van het belastingsreglement tot situaties waarbij ook jeugdgroepen belasting moeten betalen. Met dit kampcharter willen we alle betrokkenen oproepen om samen te ijveren voor het verfijnen van de belastingsreglementen, zodat er geen onbedoelde drempels worden opgeworpen die de Vlaamse kampcultuur bemoeilijken. Er zijn in Vlaanderen inspirerende belastingsreglementen die voldoende fijnmazig aangeven wie wel en wie niet moet

betalen (bijvoorbeeld enkel toeristische logies die onder het Vlaamse logiesdecreet vallen; jeugdverblijfcentra en kampeerterreinen genieten van een uitzonderingsmaatregel). De ondertekenaars van dit kampcharter engageren zich om goede praktijken en voorbeelden, elk voor hun achterban, te ontsluiten en te ijveren voor een opheffing van de verblijfsbelasting voor jeugdwerkgroepen op kamp.

Ten slotte willen we nog opmerken dat de opbrengst van deze belasting waarschijnlijk niet in verhouding staat tot de kosten om ze te innen voor de gemeente, in combinatie met de inspanning die ze vraagt aan deze 'belastingplichtigen'.

CONCLUSIE 4

Met dit charter willen we streven naar een optimaal vertrouwensklimaat tussen de gastgemeente, de uitbater en het jeugdwerk. Het charter is niet gebiedend, maar vraagt wel engagement voor een aantal principes. Verder vertrouwen we op het gezond verstand en de verantwoordelijkheid van alle betrokkenen.

Graag willen we nog even herhalen dat er al heel wat regelgeving bestaat en dat het dus niet nodig is om extra gemeentereglementen over het kampgebeuren uit te vaardigen. Het opleggen van extra bepalingen in gemeentelijke politiereglementen is vaak overbodig en contraproductief. Het is net belangrijk om de dialoog aan te gaan en elkaar grondig te informeren over bestaande regels en plannen.

Mochten extra regels voor een specifieke situatie – die niet valt onder andere regelgeving – toch nodig zijn, dan mag dat geen afbreuk doen aan hogere wetgeving. De maatregel dient in verhouding te zijn tot de situatie en mag niet raken aan het fundamentele karakter van de activiteiten van het jeugdwerk.

Meer informatie over de thema's die hierboven aan bod zijn gekomen, is te vinden op de website www.opkamp.be.

5

BIJLAGE CHECKLIST - INVUL- FORMULIER

INHOUDSTAFEL

CHECKLIST

Met deze checklist willen we een houvast geven voor de informatie-uitwisseling tussen de jeugdgroep, de uitbater en de gastgemeente.

De lijst hieronder geeft een overzicht van de **algemene informatie over het kamp** en zorgt voor de uitwisseling van contactgegevens tussen de drie partijen.

DE GROEP

- Naam van de groep:
- Naam koepel:
- Noodnummer koepel:
- Bereikbaarheid noodnummer: altijd / kantooruren
- aantal leden en leiding op kamp:

KAMPVERANTWOORDELIJKE VAN DE GROEP

- Naam:
- Telefoonnummer / gsm-nummer:

KAMPPLAATS

- Naam van het gebouw / terrein:
- Adres / GPS-coördinaten:

KAMPEIGENAAR

- Naam:
- Telefoonnummer / gsm-nummer:

KAMPPERIODE

- De groep is op kamp van tot
(incl. eventueel voor- en/of nakamp)

AANSPEEKPUNT GEMEENTE

- Naam:
- Telefoonnummer / gsm-nummer:

KAMPCHARTER

De lijst hieronder somt de **speciale activiteiten** op die de groep organiseert tijdens het kamp en **waarvan de uitbater en de gemeente best op de hoogte zijn**. Het invullen van deze lijst vervangt idealiter het aanvragen of melden op een andere manier van kampactiviteiten bij de gemeente.

TOCHTEN

- Dropping:
 welke dag(en):
- Dagtocht / tweedaagse:
 welke dag(en):
- Fakkeltocht(en):
 welke dag(en):
- Dauwtocht(en):
 welke dag(en):
- Bezoekdag:
 welke dag(en):
- Nachtspeel:
 welke dag(en):
- Groot kampvu(u)r(en):
 welke dag(en):
- Andere...:
 welke dag(en):

Voor een groep op kamp is het steeds nuttig om te weten welke **diensten en troeven** een gemeente heeft. Ook een overzicht van **nuttige adressen** is handig. Idealiter wordt de informatie hieronder ter beschikking gesteld door de uitbater en/of de gemeente in een informatiemap.

TROEVEN GEMEENTE:

- Jeugddienst
- Dienst Toerisme
- Openbaar vervoer
- (Openlucht)zwembad
- Sportinfrastructuur

NUTTIGE ADRESSEN:

- Winkels: lijst bakker, slagers, grootwarenhuizen ...
- Dokters: lijst dokters en nummer voor de dokter van wacht
- Spoeddienst: lijst dichtstbijzijnde ziekenhuizen.
- Apotheek: lijst van apothekers

SPECIFIEKE GEMEENTELIJKE REGELINGEN:

- Afvalophaling
 - De groep heeft toegang tot het recyclagepark
 - Via de kampeigenaar
 - Ander systeem ...
- Speelruimte
 - Waar kan er gespeeld worden?
 - Waar kan er sprokkelhout verzameld worden?
 - Overzicht van speelterreinen
 - Overzicht van bos waarin gespeeld kan worden
 - Contactgegevens boswachter

KAMP CHARTER

